

Etelä-Pohjanmaan
sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymähallinto
HP/tn

3.3.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Asia: Lausuntopyyntönne potilasvakuutustyöryhmän loppuraportista, Hare-tunnus STM129:00/2014

Kiitän mahdollisuudesta lausua potilasvakuutustyöryhmän loppuraportista. Liitteenä on koottuna niitä näkökohtia, jotka ovat olleet esillä, kun raporttia on käsitelty sairaanhoitopiirissä.

Kunnioittaen

Hannu Puolijoki
johtajayliääkäri, professori

Liite Mainittu yllä

Kommentteja potilasvahinkolain uudistamista selvittäneen työryhmän loppuraportista

1. Ehdotus potilasvakuutusjärjestelmän uudistamisesta siten, että uusi laki muodostuisi kolmesta eri lakikokonaisuudesta, selkiyttää lainsäädäntöä erityisesti asiakkaan kannalta. Loppuraportissa ehdotetaan säädettäväksi potilasvakuutuslaki, laki Potilasvakuutuskeskuksesta sekä laki Potilasvahinkolautakunnasta.
2. Potilasvahingon vuoksi tarpeellista ammatillista kuntoutusta ehdotetaan korvattavaksi potilasvakuutuksesta. Tämä muutos olisi monelle työikäiselle tärkeä ja selkeyttäisi heidän asemaansa suhteessa muuhun sosiaaliturvajärjestelmään. Lisäksi se saattaisi vähentää vakuutuskeskuksen osalta maksettavia ansionmenetykskorvauksia, jos ammatillisen kuntoutuksen avulla henkilöt pystyisivät uudelleen koulutuksen avulla sijoittumaan työelämään.
3. Kehoon asennettavista laitteista aiheutuvia henkilövahinkoja korvattaisiin edellyttäen, että laite ei ole ollut niin turvallinen kuin on ollut aiheutta olettaa. Tällaisia laitteita voivat olla esimerkiksi implantit, tahdistimet ja tekonivelet. Potilasvakuutuskeskus perisi korvauksen takautuvasti laitevalmistajalta, maahantuojalta tai markkinoijalta. Tämä parantaisi potilaan oikeusturvaa, koska esimerkiksi MOM-potilaiden kohdalla vahingonkorvauksen hakuprosessi on potilaiden kannalta ollut erittäin haasteellinen. Usein laitevalmistajat ovat ulkomaalaisia yrityksiä, jolloin potilaan mahdollisuus korvauksen hakuprosessiin on rajallinen.
4. Potilasvakuutuskeskuksen oikeudesta ilmoittaa Valviralle potilasturvallisuutta vaarantavista asioista tullaan laissa säätämään yksityiskohtaisemmin. Tämä on tärkeä asia, koska esimerkiksi pienten yksityisten toimijoiden omavalvonta ei ole niin systemaattinen kuin julkisen terveydenhuollon.
5. Potilasvakuutus korvaa tällä hetkellä vain Suomen rajojen sisäpuolella tapahtunutta hoitoa. Raportissa ehdotetaan, että Potilasvakuutuksesta korvattavaksi tulisi myös Suomen rajojen ulkopuolella tapahtuneessa hoidossa aiheutunut potilasvahinko, kun julkinen terveydenhuolto on lähettänyt potilaan ulkomaille hoitoon ja Suomessa ei ole kyseistä hoitoa saatavilla ja hoitomuoto on potilaan terveydentilan kannalta välttämätöntä. Potilasvakuutuksen voimassaolo näissä tilanteissa olisi hyvä. Lähettämisen kriteerit tulisi kirjata läheteeseen tällöin selkeästi. Lisäksi perusteltua olisi, että potilasvakuutuksen piiriin kuuluisivat Suomen terveydenhuollossa työskentelevät, jotka antavat esim. ensihoitoa rajakunnissa Pohjois-Suomessa ja hoitotilanne tapahtuu Ruotsin tai Norjan puolella.
6. Potilasvakuutuksen muuttaminen liikennevakuutuksen tavoin täyden korvauksen (TÄKY) vahingoiksi ei ole perusteltua, koska saavutut hyödyt jäisivät hallinnollisia kustannuksia pienemmiksi ja se monimutkaistaisi järjestelmää. Tilanteesta tulisi haasteellinen myös sen vuoksi, että usein yksityisellä sektorilla hoidossa tapahtuneet komplikaatiot hoidetaan julkisessa terveydenhuollossa. Tämä voisi myös lisätä potilaiden epävarmuutta ilmoittaa epäilystä vahingosta.
7. Yleisesti potilasvakuutusta koskevan lainsäädännön yhtenäistäminen muun vakuutuslain säädännön ja hallinnon yleislakien kanssa sekä päätösten tekoa virkavastuulla voi pitää hyvänä muutoksena. Näin ollen Potilasvakuutuskeskukselta edellytetään päätöksen perustelua ja erityisesti kielteisissä päätöksissä niiden kriteereiden perustelemista, jotka ovat johtaneet päätöksen hylkäämiseen. Näin taattaisiin päätösten tasalaatuisuus ja asiakkaan oikeusturvan toteutuminen. Tasalaatuiset perustelut vähentäisivät todennäköisesti oi-

kaisuvaatimusten määrää, jolloin asiakkaan ei erikseen tarvitse pyytää selvitystä hylkäämisen perusteelle.

8. Lakiehdotuksen 35 §:n mukainen yhtenäistäminen vakuutuslainsäädännön 72 §:n kanssa selkeyttää lakia. Potilaan toimittaessa vääriä tai puutteellisia tietoja vilpillisesti voitaisiin korvauksia alentaa sen mukaan kuin se on kohtuullista.
9. Hoidon antajan vakuutuksen tulee kattaa jatkossa myös muualla tapahtuvan komplikaation hoito tai tarvittava korjausleikkaus. Nyt julkinen sektori vastaa muiden osalta näiden asioiden hoidosta veronmaksajien kustannuksissa.